TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TİCARET BAKANLIĞI

Elektronik Sohbetler
Tanzanya

Darüsselam Ticaret Müşavirliği

19.11.2026

SUNUM PLANI

A- GENEL BAKIŞ VE MAKROEKONOMİK GÖRÜNÜM

B- TANZANYA DIŞ TİCARETİ

C- İKİLİ TİCARETİMİZ

D- PAZAR BİLGİLERİ

E- FAYDALI LİNKLER

TANZANYA GENEL BAKIŞ

Tanzanya Genel Bakış

Yüzölçümü	**947.300 km²**
Nüfusu	**70.038.850 (2026 Tahmini)**
Başkenti	**Dodoma**
Büyük kentler	**Darüsselam, Mwanza**
Para Birimi	**Tanzanya Şilini**



Stratejik ve Ekonomik Konum

Hint Okyanusu
Doğu Afrika'nın önemli kıyı ülkesi.

Darüsselam Limanı
Bölgesel ticaret ve lojistik kapısı.

EAC ve SADC
Bölgesel pazarlara erişim.





TANZANYA MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER

5,9%
2025 Yılı Reel GSYH büyümesi

3,3%
2025 Yılı Enflasyon (yıllık ort.)

Gösterge	2022	2023	2024*	2025*
GSYH Büyüme Oranı (%)	4,7	5,2	5,5	5,9
GSYH (Cari Fiyatlarla, Milyar $)	74,2	78,4	79,2	89,6
Kişi Başına GSYH ($)	1.146	1.176	1.156	1.270
Enflasyon (Yıl Sonu, %)	4,9	3	3,1	3,6
Enflasyon (Yıllık Ortalama, %)	4,4	3,8	3,1	3,3
Cari İşlemler Dengesi / GSYH (%)	-7,4	-3,8	-3	-2,6

Kaynak: IMF **Not:** *2024 ve 2025 verileri IMF tahminidir.

Gösterge	2022	2023	2024*	2025**
Brüt döviz rezervleri (milyar $)	5,18	5,45	5,55	6,33
Ortalama döviz kuru (TZS/$)	2.303	2.382	2.597	2.538
Dönem sonu döviz kuru (TZS/$)	2.309	2.501	2.375	2.450

Kaynak: Tanzanya Merkez Bankası (Bank of Tanzania), Monthly Economic Review Ekim/2026.
Not: *Revize edilmiş veri. **Geçici veri.

TANZANYA GSYH DAĞILIMI (%)

Ana Sektör / Alt Sektör	2021	2022	2023	2024	2025 (%)
TARIM, ORMANCILIK VE BALIKÇILIK	**24,6**	**24,5**	**24,8**	**24,7**	**24,1**
SANAYİ VE İNŞAAT	**28,7**	**28,6**	**27,6**	**27,6**	**28,3**
↳ Madencilik ve taş ocakçılığı	6,9	6,5	6,5	7,6	9,9
↳ İmalat sanayii	7,6	7,5	7,2	6,8	5,9
↳ İnşaat	13,2	13,7	13,1	12,4	11,8
HİZMETLER	**40,0**	**39,8**	**40,2**	**40,0**	**39,6**
↳ Toptan ve perakende ticaret	8,5	8,4	8,5	8,5	8,4
↳ Ulaştırma ve depolama	7,8	7,7	8,0	8,0	8,3
↳ Kamu yönetimi ve savunma	5,2	4,9	4,7	4,7	4,6
Ürün Vergileri	6,8	7,3	7,3	7,8	7,8

Kaynak: *NBS, OCGS*

TANZANYA İSTİHDAMININ SEKTÖREL DAĞILIMI (15+ YAŞ, %)

Sektör	%
Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık	54,4
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Taşıt Onarımı	15,6
İmalat Sanayi	5,5
Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri	4,5
Ulaştırma ve Depolama	4,4
İnşaat	3,1
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	3,1
Eğitim	1,9
Diğer Sektörler (Madencilik, Kamu, Sağlık, Finans vb.)	7,5
TOPLAM İSTİHDAM	**100,0**

Kaynak: NBS, OCGS

MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER (TANZANYA (ANAKARA))- GSYİH PAY %

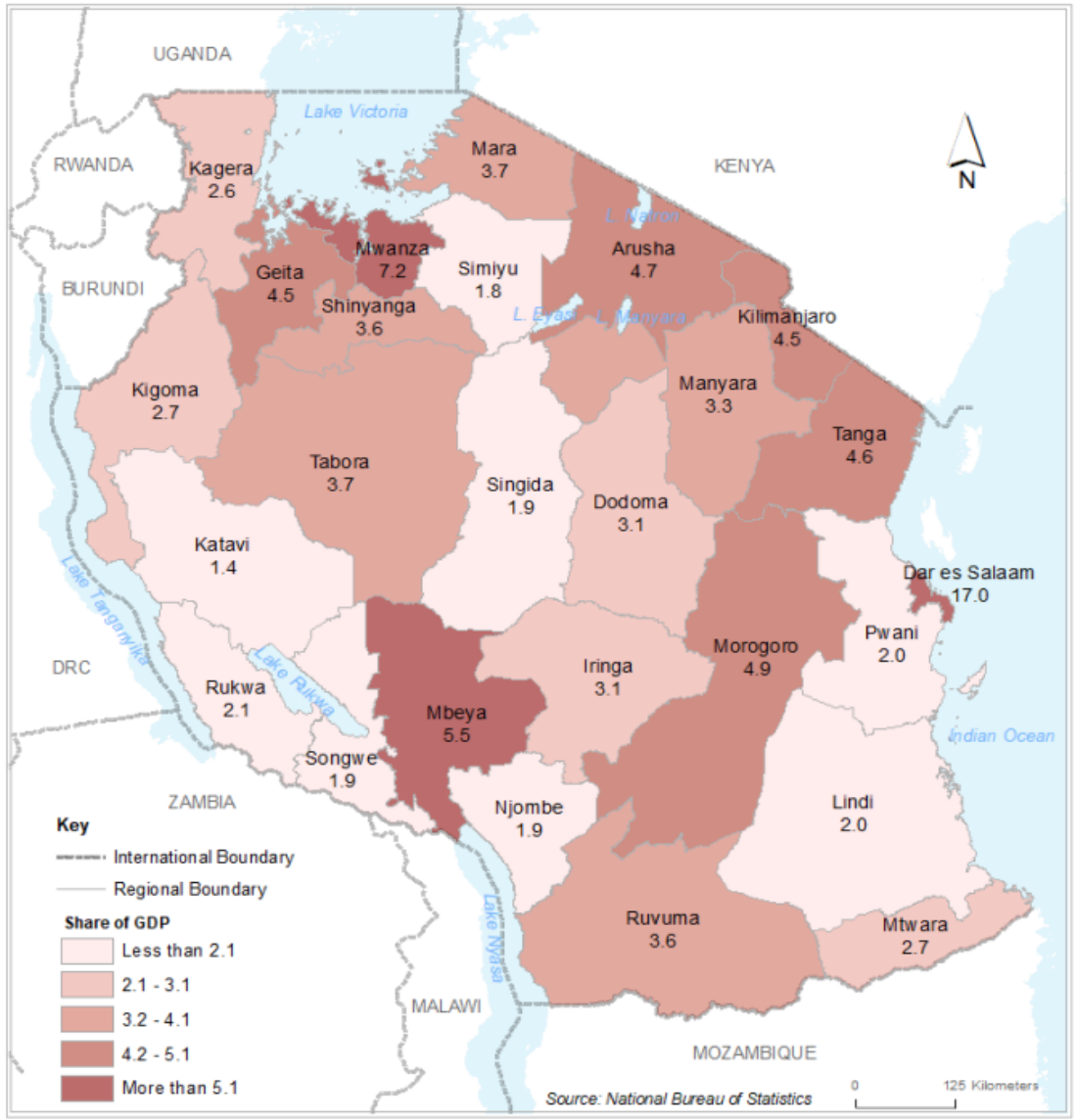

Sıra	Bölge	2025* Pay (%)
1	Darüsselam	17,0
2	Mwanza	7,2
3	Mbeya	5,5
4	Morogoro	4,9
5	Arusha	4,7

Kaynak:NBS *Geçici Veri

Kaynak:NBS

TANZANYA KALKINMA VİZYONU 2050 (DİRA 2050)

ÜÇ STRATEJİK SÜTUN

1. Güçlü, Kapsayıcı ve Rekabetçi Ekonomi
2. Beşerî Kapasite ve Sosyal Kalkınma
3. Çevresel Bütünlük ve İklim Dayanıklılığı

TEMEL AMAÇLAR

1. Çeşitlendirilmiş, Dayanıklı, Kapsayıcı ve Rekabetçi Bir Üst-Orta Gelirli Ekonomi
2. Herkes İçin Yüksek Yaşam Kalitesi ve Refah
3. Doğal Kaynakların Korunması ve Sürdürülebilir, Verimli ve Optimal Kullanımı; Çevresel Bütünlük ve İklim Değişikliğine Dayanıklılık
4. Yenilikçiliği Benimseyen, Üretkenliği ve Rekabet Gücünü Artıran Dijital Olarak Güçlendirilmiş Bir Toplum

1 Trilyon $
2050 GSYH Hedefi

7.000 $
Kişi Başı Gelir Hedefi

Küresel İlk 10
Gıda Tedarikçisi Hedefi

ÖNCELİKLİ DÖNÜŞÜM SEKTÖRLERİ

No.	Sektör
1	Tarım
2	Turizm
3	İmalat Sanayii
4	İnşaat ve Gayrimenkul
5	Madencilik
6	Mavi Ekonomi
7	Spor ve Yaratıcı Endüstriler
8	Finansal Hizmetler
9	Müşteri Hizmetleri

B- TANZANYA DIŞ TİCARETİ

TANZANYA DIŞ TİCARETİ

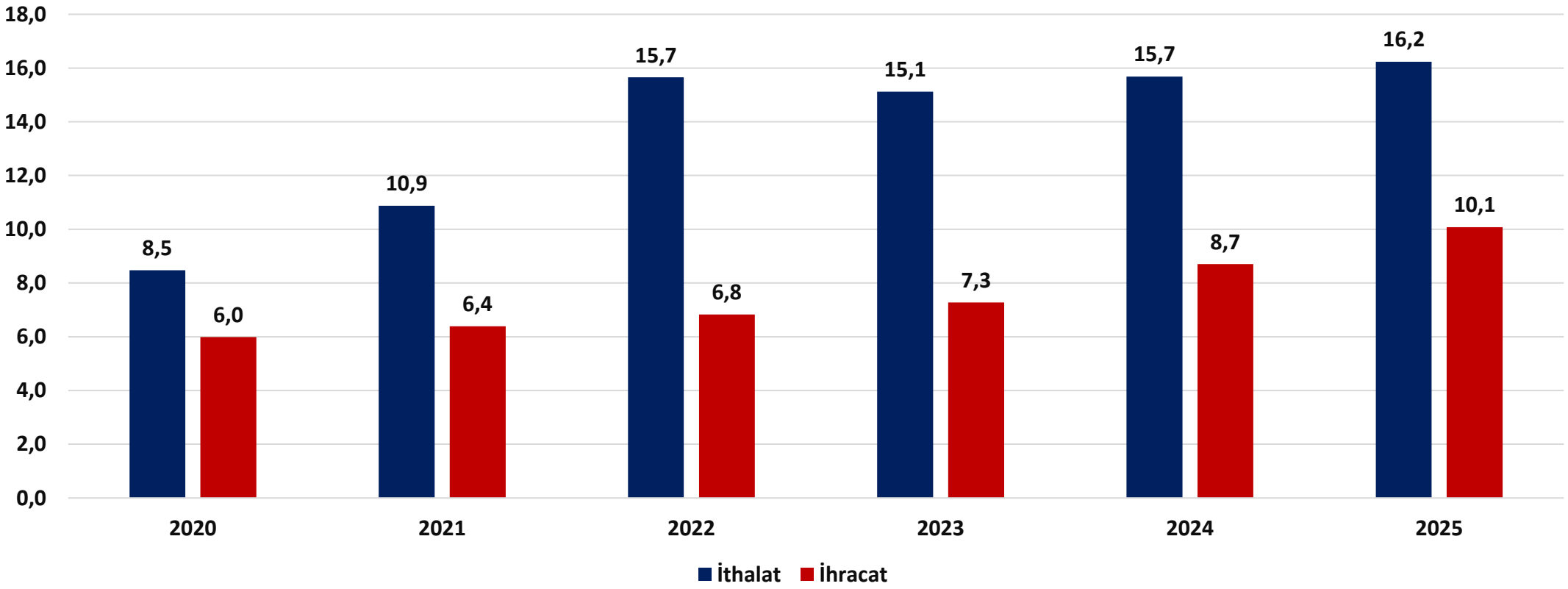

Kaynak:Trademap

TANZANYA DIŞ TİCARETİ - 2025 YILI ÜLKE BAZINDA

İTHALATTA İLK 10 ÜLKE VE PAYLARI (%)

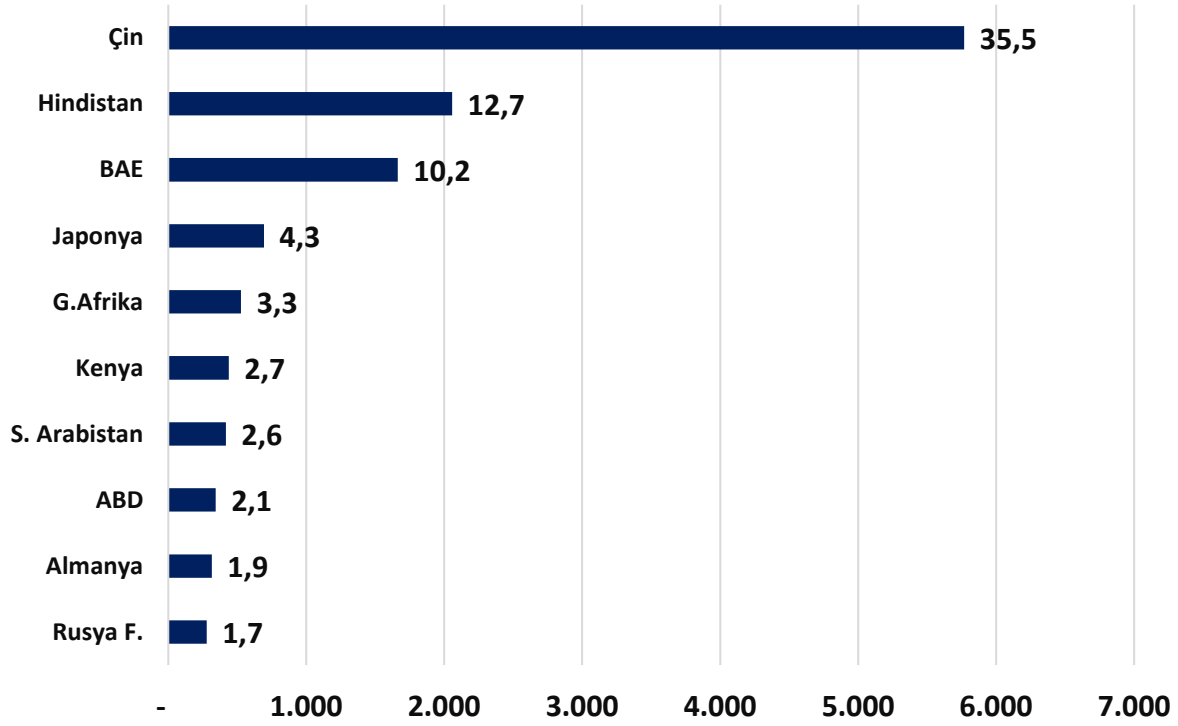

İHRACATTA İLK 10 ÜLKE VE PAYLARI

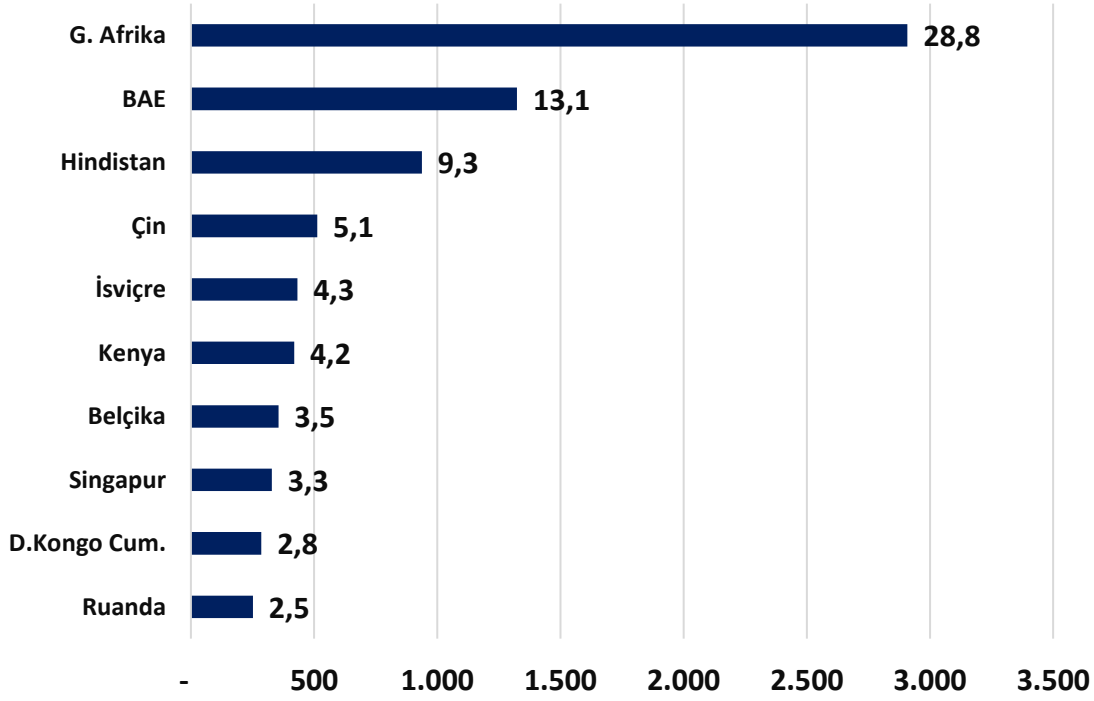

Kaynak: Trademap

TANZANYA DIŞ TİCARETİ – ÜRÜN GRUBU

İHRACATTA İLK 10 ÜRÜN GRUBU (Milyon USD)

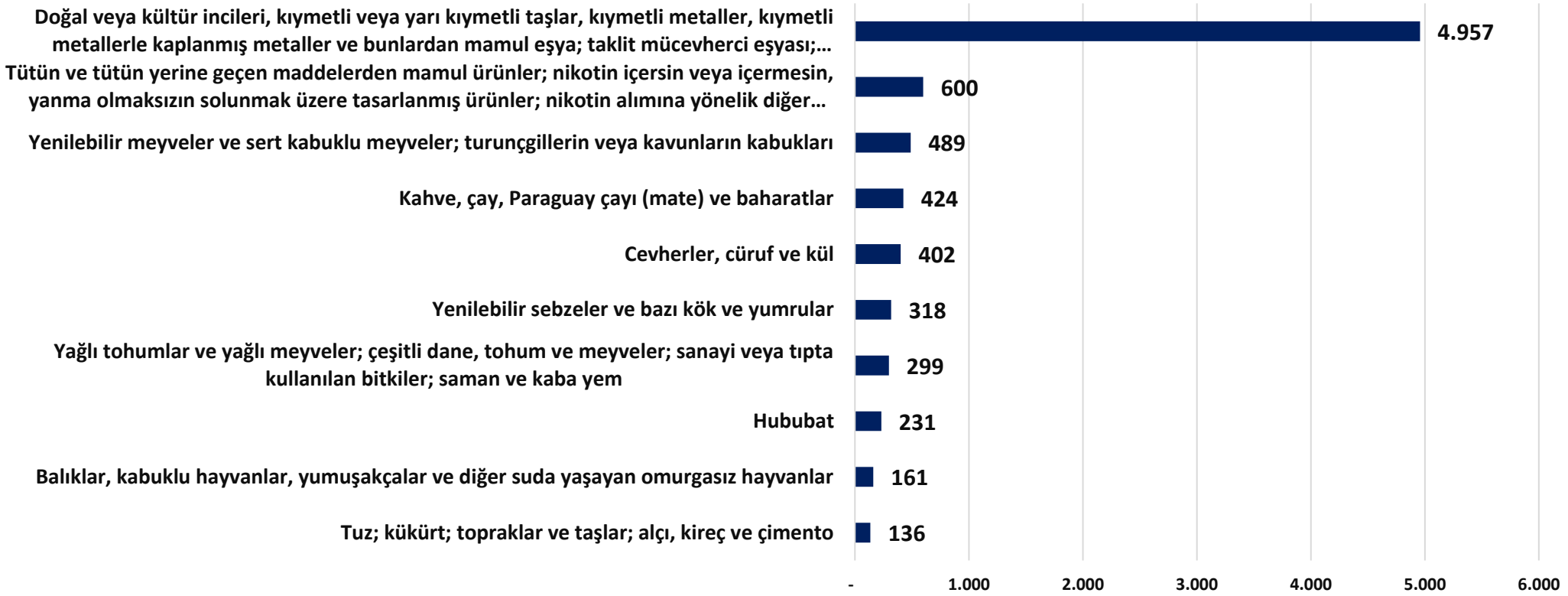

Kaynak: Trademap

- **İlk 10 ürün grubunun toplam ihracattaki payı % 79,5**

TANZANYA DIŞ TİCARETİ – ÜRÜN GRUBU

İTHALATTA İLK 10 ÜRÜN GRUBU (Milyon USD)



Kaynak: Trademap

- **İlk 10 ürün grubunun toplam ithalattaki payı % 70,1**

C- İKİLİ TİCARETİMİZ

TÜRKİYE-TANZANYA İKİLİ TİCARET YILLIK BAZDA(Milyon $)

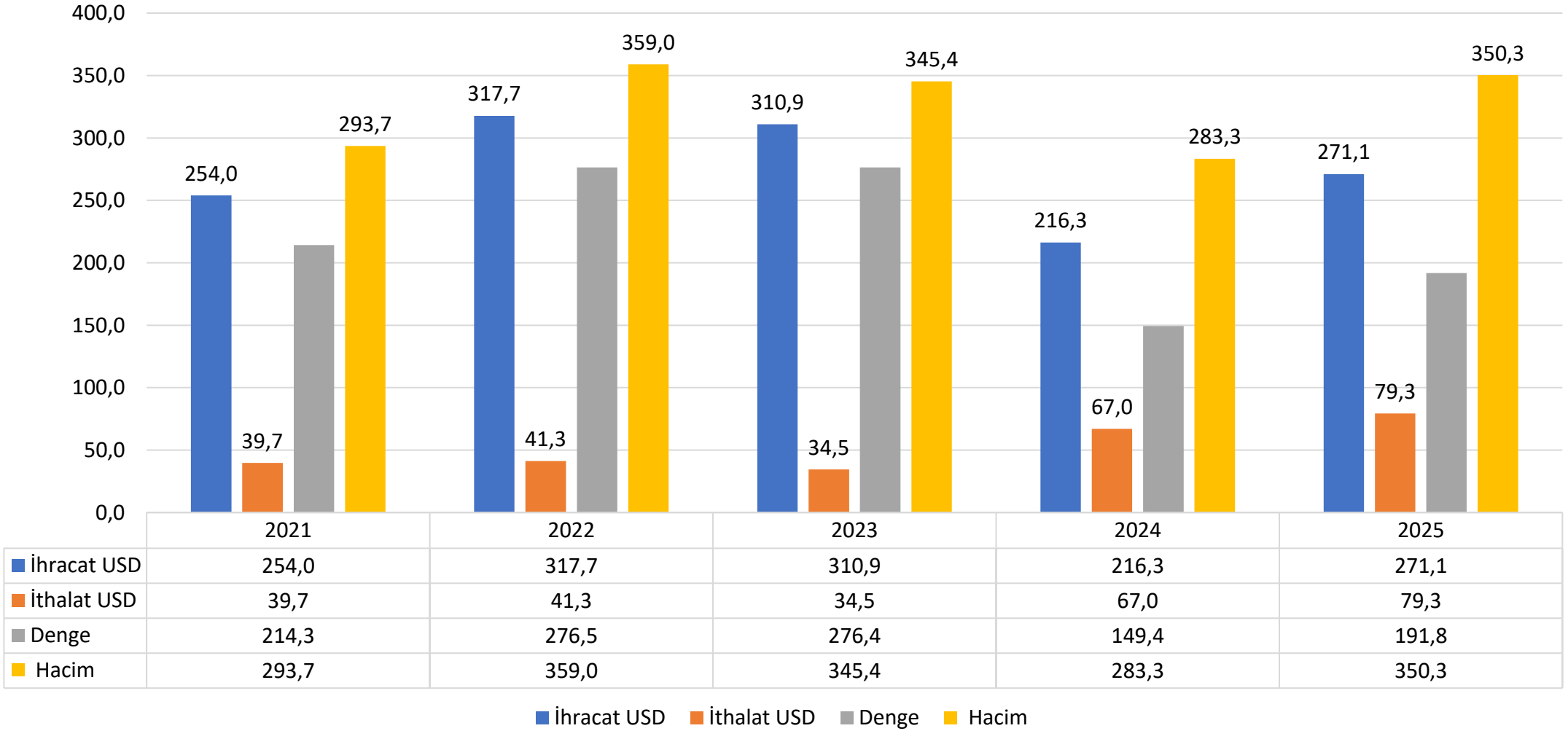

	2021	2022	2023	2024	2025
İhracat USD	254,0	317,7	310,9	216,3	271,1
İthalat USD	39,7	41,3	34,5	67,0	79,3
Denge	214,3	276,5	276,4	149,4	191,8
Hacim	293,7	359,0	345,4	283,3	350,3

Kaynak: TÜİK

TÜRKİYE-TANZANYA İKİLİ TİCARET DÖNEMSEL (Milyon $)

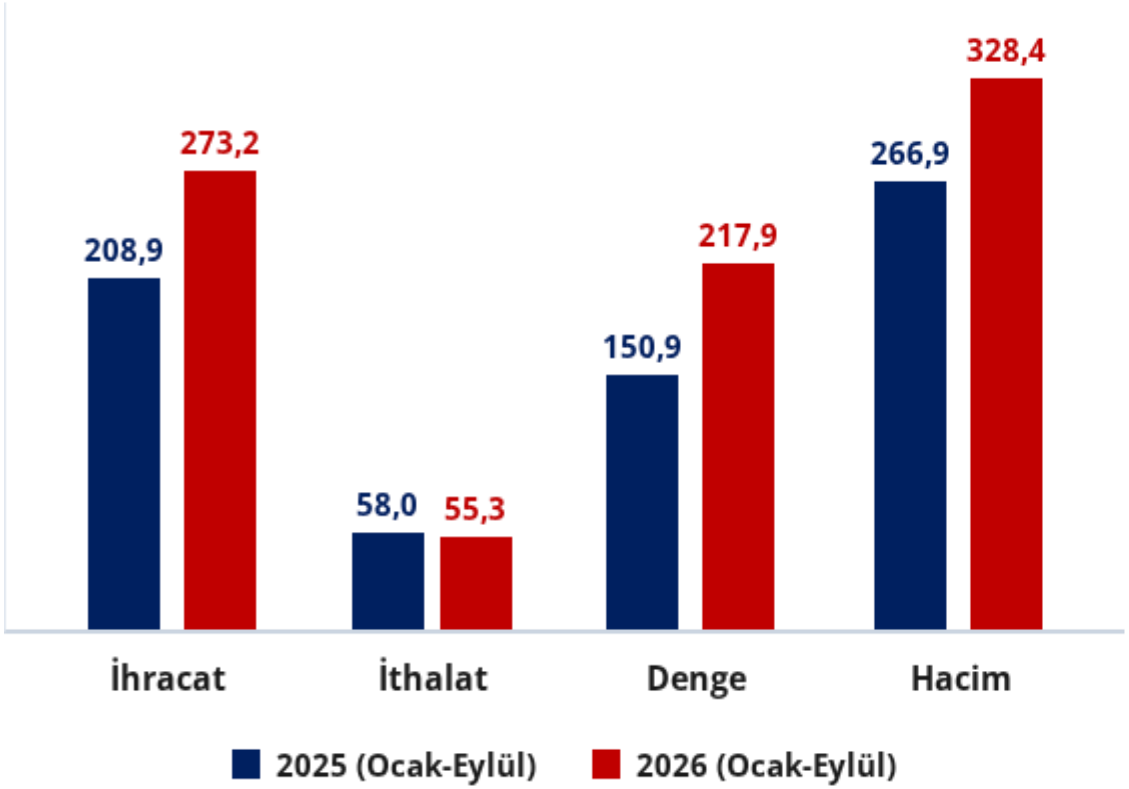

Kaynak: TÜİK

	2025 (Ocak-Eylül)	2026(Ocak-Eylül)	Değişim %
İhracat	208,9	273,2	30,8
İthalat	58,0	55,3	-4,7
Denge	150,9	217,9	44,4
Hacim	266,9	328,4	23,1

TANZANYA'YA İHRACATIMIZ İlk 10 (Milyon $)

GTİP	Fasıl Adı	2024	2025	Değişim	Ülke Payı
84	Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	25,5	**32,1**	+%26,0	%11,8
85	Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	15,7	**26,9**	+%71,8	%9,9
31	Gübreler	4,8	**26,9**	+%456,4	%9,9
72	Demir ve çelik	21,6	**20,7**	-%4,4	%7,6
87	Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	4,1	**19,3**	+%366,3	%7,1
25	Tuz, kükürt, topraklar ve taşlar, alçılar, kireçler ve çimento	8,5	**12,2**	+%42,7	%4,5
19	Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları, pastacılık ürünleri	11,0	**12,0**	+%9,1	%4,4
15	Hayvansal, bitkisel veya mikrobiyal katı ve sıvı yağlar ve bunların parçalanma ürünleri; hazır yemeklik katı yağlar; hayvansal ve bitkisel mumlar	8,7	**11,8**	+%36,6	%4,4
11	Değirmencilik ürünleri, malt, nişasta, inülin, buğday gluteni	16,9	**10,9**	-%35,4	%4,0
39	Plastikler ve mamulleri	7,8	**9,2**	+%18,6	%3,4
LİSTE TOPLAMI	**İlk 10 Toplamı**	**124,6**	**172,0**	**+%38,0**	**%63,4**
ÜLKE TOPLAMI		**216,3**	**271,1**	**+%25,3**	**%100,0**

Kaynak: TÜİK

TANZANYA'DAN İTHALATIMIZ (Milyon $)

GTİP	Fasıl Adı	2024	2025	Değişim	Ülke Payı
24	Tütün ve tütün yerine geçen işlenmiş maddeler	32,6	**49,4**	+%51,5	%62,3
03	Balıklar, kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar ve suda yaşayan diğer omurgasız hayvanlar	6,1	**7,7**	+%26,2	%9,7
52	Pamuk, pamuk ipliği ve pamuklu mensucat	0,1	**4,6**	+%4.500,0	%5,8
12	Yağlı tohum ve meyveler, muhtelif tane, tohum ve meyveler, sanayide ve tıpta kullanılan bitkiler, saman ve kaba yem	4,4	**4,5**	+%2,3	%5,7
09	Kahve, çay, Paraguay çayı ve baharat	1,3	**3,9**	+%200,0	%4,9
08	Yenilen meyveler ve sert kabuklu meyveler	2,1	**3,7**	+%76,2	%4,7
39	Plastikler ve mamulleri	1,7	**2,2**	+%29,4	%2,8
89	Gemiler ve suda yüzen taşıt ve araçlar	12,9	**1,6**	-%87,6	%2,0
18	Kakao ve kakao müstahzarları	4,6	**1,2**	-%73,9	%1,6
71	Kıymetli veya yarı kıymetli taşlar, kıymetli metaller, inciler, taklit mücevherci eşyası, metal paralar	0,2	**0,4**	+%100,0	%0,4
LİSTE TOPLAMI	**İlk 10 Toplamı**	**66,0**	**77,4**	**+%17,3**	**%97,6**
ÜLKE TOPLAMI		**67,0**	**79,3**	**+%18,4**	**%100,0**

Kaynak: TÜİK

Tanzanya'ya İhracatta Potansiyel Sanayi Ürünleri (İlk 10 Ürün)

Sıra	Sektör	GTİP	Potansiyel Ürün
1	**Elektrikli makina ve cihazlar**	**8504**	Elektrik transformatörleri, statik konvertörler (örneğin; redresörler) ve endüktörler
2	**Otomotiv Ana ve Yan Sanayi**	**8716**	Römorklar ve yarı römorklar; hareket ettirici tertibatı bulunmayan diğer taşıtlar; bunların aksam ve parçaları
3	**Haşarat İlaçları**	**3808**	Haşarat öldürücü, dezenfekte edici, zararlıları yok edici, sürgünleri önleyici, bitkilerin büyümesini düzenleyici ürünler
4	**Gübreler**	**3102**	Azotlu mineral veya kimyasal gübreler
5	**Demir Çelikten inşaat aksamı**	**7308**	Demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı, inşaatta kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten sac, çubuk, vb.
6	**Otomotiv Ana ve Yan Sanayi**	**4011**	Kauçuktan yeni dış lastikler
7	**Demir Çelik**	**7210**	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde mamulleri, genişlik ≥600 mm (kaplanmış)
8	**Kablo ve teller**	**8544**	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar
9	**Makinalar, mekanik cihazlar ve aletler**	**8474**	Toprak, taş, metal cevheri vb. ayıklama, eleme, tasnif, ayırma, yıkama, kırma, öğütme, yoğurma, kalıplama vb. Makinaları
10	**Elektrikli makina ve cihazlar**	**8537**	Elektrik kontrol, dağıtım tabloları, panolar, konsollar, kabinler, diğer mesnetler ve sayısal kontrol cihazları

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

Tanzanya'ya İhracatta Potansiyel Tarım ve Gıda Ürünleri (İlk 10 Ürün)

Sıra	Sektör	GTİP	Potansiyel Ürün
1	**Hayvan yemi**	**2309**	Hayvan Gıdası Olarak Kullanılan Müstahzarlar
2	**Nişasta**	**1108**	Nişastalar ve İnülin
3	**Şekerli ve Çikolatalı Mamuller**	**1704**	Kakao İçermeyen Şeker Mamulleri (Beyaz Çikolata Dahil)
4	**Bitkisel yağlar**	**1515**	Diğer Bitkisel Sabit Yağlar ve Bunların Fraksiyonları (Kimyasal Olarak Değiştirilmemiş)
5	**Gıda Müstahzarları**	**2106**	Tarifenin Başka Yerinde Yer Almayan Gıda Müstahzarları
6	**Bitkisel Yağlar**	**1516**	Diğer Bitkisel Yağlar
7	**Şekerli ve Çikolatalı Mamuller**	**1702**	Diğer Şekerler (Kimyaca Saf Laktoz/Maltoz/Glikoz/Fruktoz), Şeker Şurupları, Suni Bal Ve Karamel
8	**Makarna**	**1902**	Makarnalar ve Kuskus
9	**Soslar ve Müstahzarlar**	**2103**	Soslar Ve Müstahzarları; Çeşni/Lezzet Verici Karışımlar; Hardal Unu, İrmiği Ve Hazır Hardal
10	**Bisküvi**	**1905**	Tatlı Bisküvi ve Gofretler

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

TANZANYA HİZMETLER DENGESİ VE DOĞRUDAN YATIRIMLAR (Milyon USD)

Kalemler	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Hizmetler: Gelir	**2.183,8**	**3.117,7**	**4.762,0**	**6.231,7**	**6.846,8**	**7.476,7**
Taşımacılık	1.281,7	1.558,1	1.872,0	2.333,4	2.353,4	2.647,6
Seyahat	714,5	1.310,3	2.527,8	3.373,8	3.903,1	4.410,6
Diğer	187,5	249,3	362,2	524,4	590,3	418,4
Hizmetler: Gider	**-1.319,0**	**-1.607,0**	**-2.465,4**	**-2.395,9**	**-2.795,0**	**-3.241,8**
Taşımacılık	-607,0	-806,4	-1.378,4	-1.326,4	-1.411,9	-1.467,3
Seyahat	-203,8	-196,2	-357,5	-477,2	-522,3	-715,5
Diğer	-508,2	-604,4	-729,5	-592,3	-860,9	-1.059,1
Hizmetler Dengesi	**864,7**	**1.510,7**	**2.296,6**	**3.835,9**	**4.051,7**	**4.234,9**

Tanzanya'ya Doğrudan Yatırımlar	
2020	943,8
2021	1.190,5
2022	1.437,6
2023	1.648,9
2024	1.656,0
2025	1.850,4

Kaynak: BOT

D- SEKTÖRLER

TARIM VE HAYVANCILIK

TOPLAM TARIMSAL HANE (2024/2025)

9.955.356

Kayıtlı tarımsal üretim hanesi

İŞLENEBİLİR TARIM ARAZİSİ

44,0 Milyon Ha

94,5 milyon ha toplam yüzölçümü

AKTİF EKİLİ ALAN (2023/2024)

10,8 Milyon Ha

Tarım arazisinin %24'ü ekili

- **Makro Ekonomik Pay (2025):** Tarım, ormancılık ve balıkçılığın GSYİH içindeki payı %24,1, istihdam içindeki payı %54,4'tür.
- **Toplam Yüzölçümü:** Tanzanya 94,5 milyon hektar arazi varlığına sahiptir.
- **Küçük Ölçekli Tarım:** Çiftçilerin %80'inden fazlası 5 hektardan küçük arazide üretim yapmaktadır.
- **Traktörle İşlenen Alan:** 2023/2024 döneminde 4.350.474 hektar alan.

Tarımsal Girdi / Uygulama (2024/2025)	Kullanım Oran (%)
Islah Edilmiş Tohum Kullanımı (Ekili Alan Oranı)	35,2
Tarım İlacı Kullanımı (Ekili Alan Oranı)	42,9
Gübre Kullanımı (Ekili Alan Oranı)	32,2
Sulanan Tarım Alanı Oranı	4,0

Kaynak: Agriculture Annual Report 2023/2024 ve Annual Agricultural Sample Survey 2024/25 National Report

BİTKİSEL VE HAYVANSAL ÜRETİM

Ürün Grubu	Öne Çıkan Tarımsal Ürünler
1. Tahıllar	Mısır, Çeltik, Sorgum, Darı
2. Kök ve Yumru	Manyok, Patates
3. Yağlı Tohumlar	Ayçiçeği, Yer Fıstığı, Susam
4. Baklagiller	Fasulye, Güvercin Bezelyesi, Börülce
5. Ticari Ürünler	Şeker Kamışı, Pamuk, Kaju, Kahve, Karanfil
6. Meyveler	Muz, Avokado, Ananas, Portakal, Mango
7. Sebzeler	Domates, Soğan, Bamya



Kaynak: Annual Agricultural Sample Survey 2024/25 National Report

Sıra	Hayvan Türü	Hayvan Sayısı (Baş/Adet)
1	Kanatlı (Tavuk)	113.593.096
2	Büyükbaş (Sığır)	40.759.240
3	Keçi	28.381.442
4	Koyun	10.241.004

YILLIK SÜT ÜRETİMİ

4,2 Milyar Litre

YILLIK YUMURTA ÜRETİMİ

6,98 Milyar Adet

Kaynak: Annual Agricultural Sample Survey 2024/25 National Report

TARIM VE HAYVANCILIK

1. Tarım Makine ve Ekipmanları

- Traktörler ve tarla ekipmanları
- Ekim, dikim, hasat ve harman makineleri
- Biçerdöverler ve balyalama makineleri

2. Sulama ve Su Yönetimi Sistemleri

- Damla ve yağmurlama sulama sistemleri
- Su pompaları ve filtreleme ekipmanları
- Sulama boruları, vanalar ve bağlantılar

3. Gübre ve Bitki Besleme Ürünleri

- NPK ve kompoze gübreler
- Organik ve organomineral gübreler

4. Bitki Koruma ve Tarımsal Girdiler

- Herbisit, insektisit ve fungisitler
- Tohum ilaçlama ve bitki koruma ürünleri
- Sertifikalı tohum ve fide çeşitleri

5. Tarımsal Ürün İşleme ve Paketleme Teknolojileri

- Tahıl öğütme ve un üretim makineleri
- Kurutma, depolama ve paketleme sistemleri

6. Tarımsal Depolama ve Lojistik Ekipmanları

- Tahıl siloları ve depolama sistemleri
- Soğuk hava depoları
- Ürün taşıma, tasnif ve sınıflandırma ekipmanları

7. Hayvancılık ve Yem Teknolojileri

- Yem üretim ve peletleme makineleri
- Hayvan besleme ekipmanları ve yem katkıları
- Süt sağım ve süt işleme sistemleri

SANAYİ

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (2026 1Ç)

İlk çeyrekte yıllık artış **+%2,6**

Başlıca Sanayi Ürünleri
Bisküvi ve makarna
Buğday unu
Rafine şeker
Sigara
Tekstil
Sisal halat ve sicim
Kontrplak
Boya
Çimento
Haddelenmiş çelik
Demir sac

1. Makine ve Üretim Ekipmanları

Endüstriyel makineler, metal işleme, kompresör, pompa ve fabrika otomasyonu.

2. Demir-Çelik ve Metal Sanayi Ürünleri

İnşaat demiri, profil, çelik konstrüksiyon, sac, boru ve alüminyum ürünleri.

3. Plastik, Kauçuk ve Ambalaj Sanayi

Plastik hammaddeler, enjeksiyon makineleri, paketleme ve endüstriyel contalar.

4. İnşaat Malzemeleri ve Yapı Ürünleri

Seramik, vitrifiye, yalıtım, PVC boru ve çimento-beton üretim ekipmanları.

5. Elektrik ve Enerji Ekipmanları

Transformatör, dağıtım panoları, kablo, jeneratör ve güneş enerjisi sistemleri.

6. Kimya Sanayi Ürünleri

Boya, vernik, endüstriyel kaplama, deterjan, reçine ve yapı kimyasalları.

7. Tekstil ve Hazır Giyim Sanayi

Konfeksiyon ve boyama makineleri, kumaş, iplik ve teknik tekstil ürünleri.

Tanzanya'da sanayileşme ve yerli üretim kapasitesini artırma politikaları; makine, sanayi girdileri ve üretim teknolojilerinde Türk firmalarına güçlü ihracat fırsatları sunmaktadır.

MADEN VE TAŞ OCAKÇILIĞI

2025 YILI SEKTÖREL BÜYÜME HIZI

Madencilik ve taş ocakçılığı reel büyüme oranı

%9,9

2025 YILI MADEN İHRACATI (~5,4 MİLYAR USD)

Toplam maden ihracatının **4,8 milyar USD**'si altın ihracatından oluşmaktadır

5,4 MLR USD

Kıymetli Taşlar ve Metaller

- Altın
- Elmas
- Tanzanit

Enerji ve Metalik Madenler

- Kömür
- Demir
- Grafit
- Kalay
- Boksit
- Doğalgaz

Endüstriyel Hammaddeler

- Kireçtaşı
- Fosfat
- Tuz
- Alçıtaşı (Jips)
- Kaolin
- Pozzolana (Puzolan)

SEKTÖREL FIRSAT VE EKİPMAN ALANLARI

1. Maden İşletme ve Kazı Makineleri

Ekskavatör, yükleyici, kaya delici ve yer altı kazı ekipmanları.

2. Cevher Hazırlama ve Zenginleştirme

Zenginleştirme tesisleri, kırıcı, eleme ve ayrıştırma sistemleri.

3. Endüstriyel Yardımcı Sistemler

Pompa, kompresör, konveyör bant ve enerji altyapı çözümleri.

4. Yedek Parça ve Sarf Malzemeleri

Maden makineleri için mekanik aksam, motor, rulman ve bakım ekipmanları.

5. Çevre ve Altyapı Çözümleri

Atık su arıtma, su yönetimi, toz kontrolü ve maden atıklarının yönetimine yönelik sistemler.

İNŞAAT

FYDP IV ÖNCELİKLİ (FLAGSHIP) PROJELER

- Bagamoyo Eko-Denizcilik Şehri ve İntermodal Ulaşım
- Liganga–Mchuchuma Entegre Demir-Çelik Kompleksi
- Ulusal Sulama ve Tarıma Dayalı Sanayileşme Programı (NAGITA)
- Dodoma Kritik Mineraller ve Teknoloji İnovasyon Merkezi
- Lindi Sıvılaştırılmış Doğal Gaz (LNG) Tesisi
- Büyük Göller Akıllı Sanayi ve Mavi Ekonomi Mega Merkezi (GL-SIBEH)
- Tanzanya Kentsel Büyüme Programı (TUGNe 2050)

PPP Proje Aşaması	Adet
Uygulama Aşamasında	10
Sözleşme Müzakeresi	3
İhale / Tedarik Aşaması	3
Fizibilite Çalışması	14
Ön Fizibilite Çalışması	50
Konsept Notu Aşaması	51
TOPLAM AKTİF PPP PORTFÖYÜ	131

Kamu-Özel İşbirliği (PPP) Projeleri	(Mln USD)
Yakın Dönemde İhaleye Çıkması Beklenen Projeler	
Chalinze–Morogoro Otoyolu (84,9 km)	350
Kibaha–Mlandizi–Chalinze Otoyolu (78,9 km)	326
Uzun Vadeli / Proje Geliştirme Aşamasındaki Projeler	
Darüsselam Banliyö Demiryolu	8.000
Mtwara–Mbamba Bay–Mchuchuma/Liganga Demiryolu	5.600
Tanga–Arusha–Musoma Demiryolu	2.782
Lake Victoria–Dodoma Su Temin Projesi	2.000
Rufiji–Darüsselam Su Temin Projesi	1.880
Kikonge Barajı ve Hidroelektrik Projesi (321 MW)	738
Rumakali Hidroelektrik Projesi (222 MW)	635
Mkuranga–Somanga–Lindi 400 kV Enerji İletim Hattı	592

Kaynak: Tanzanya 4. Beş Yıllık Kalkınma Planı (FYDP IV 2026/27–2030/31), Tanzanya Kamu-Özel İşbirliği Merkezi (PPPC),

İNŞAAT

1. Dodoma'daki İnşaat Faaliyetleri

• Kamu kurumları, bakanlık ve idari binalar | • Konut, ticaret ve karma kullanım projeleri
• Şehir içi ulaşım, yol, su ve kanalizasyon

2. AFCON 2027 Kapsamındaki Altyapı Yatırımları

• Stadyum ve spor tesisleri inşası | • Antrenman sahaları ve çevre düzenlemeleri
• Otel, turizm ve bağlantı yolları |

3. Hızlı Kentleşme ve Konut İhtiyacı

• Toplu konut ve uygun fiyatlı konutlar | • Apartman, site, ofis ve ticaret merkezleri
• Kentsel dönüşüm ve altyapı iyileştirme |

4. Ulaştırma ve Lojistik Altyapısı

• Şehirlerarası otoyol ve karayolu projeleri | • Demiryolu ve SGR yatırımları
• Liman, havalimanı ve lojistik merkezleri | • Köprü, kavşak ve şehir içi ulaşım

5. Su, Kanalizasyon ve Kentsel Altyapı

• İçme suyu arıtma ve dağıtım tesisleri | • Atık su arıtma ve kanalizasyon şebekeleri
• Yağmur suyu drenajı ve taşkın kontrolü | • Kentsel çevre düzenleme projeleri

6. Sanayi ve Enerji Altyapısı

• Organize sanayi bölgeleri ve tesisleri | • Fabrika, depo ve lojistik yapıları
• Enerji üretim tesisleri ve iletim hatları | • Ticari ve endüstriyel yapı projeleri

TANZANYA DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Kaynak Ülkeye Göre DYY Stoğu – 2024 (İlk 5)	Mln USD
Birleşik Krallık	5.826,9
Mauritius	2.300,0
Norveç	1.977,9
Güney Afrika	1.654,7
Hollanda	1.244,8

Faaliyet Alanına Göre DYY Stoğu – 2024 (İlk 5)	Mln USD
Madencilik ve taş ocakçılığı	9.798,7
İmalat sanayii	3.344,9
Bilgi ve iletişim	2.895,1
Finans ve sigortacılık	2.531,2
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	1.844,3

DYY Girişleri – İlk 5 Ülke (Mln USD)	2020	2021	2022	2023	2024
Birleşik Krallık	111,4	149,3	124,4	167,4	**499,8**
Güney Afrika	-6,2	51,4	54,4	121,8	**247,4**
BAE	7,3	3,8	-0,1	27,5	**167,5**
Çin	-8,7	221,1	23,0	97,5	**128,6**
Hollanda	56,6	73,2	181,9	134,2	**109,9**

Bölgesel DYY (Mln USD)	2020	2021	2022	2023	2024
OECD	284,0	271,4	614,2	698,7	**920,8**
SADC	44,2	126,5	208,6	430,9	**341,3**
EAC	24,7	30,0	49,9	64,8	**73,1**
Diğer Bölgeler	590,8	762,6	564,9	454,4	**320,8**
GENEL TOPLAM	**943,8**	**1.190,5**	**1.437,6**	**1.648,9**	**1.656,0**

Kaynak: Tanzanya Merkez Bankası (BOT)

TURİZM

Turizm Geliri (2025 Yılı)

4.410,6 M$

+%13,0 (2024: 3.903,1 M$)

Turist Sayısı (2025 Yılı)

2,29 Milyon

+%6,7 (2024: 2,14 M)

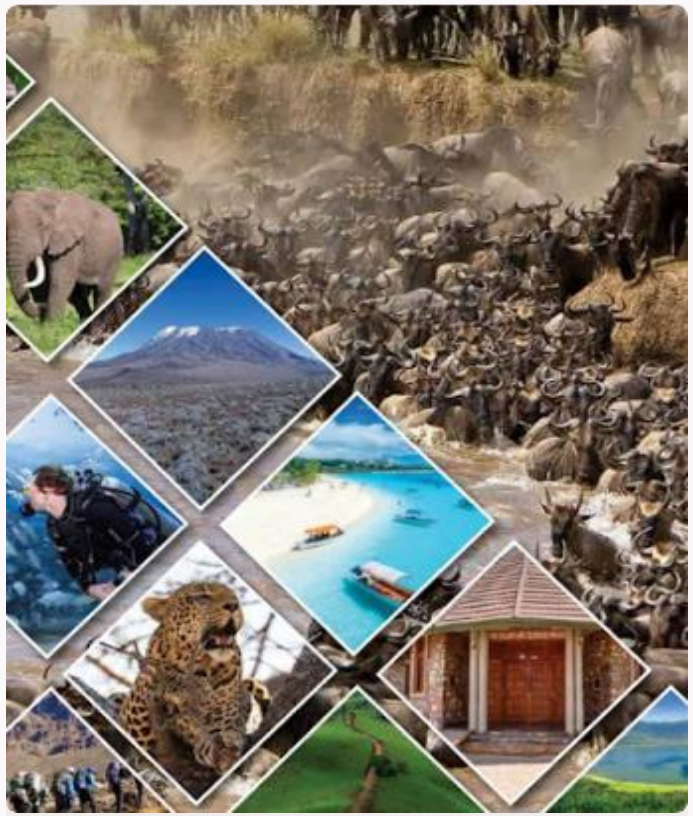

Turist Gönderen Ülkeler (%)

2025 uluslararası ziyaretçi payı

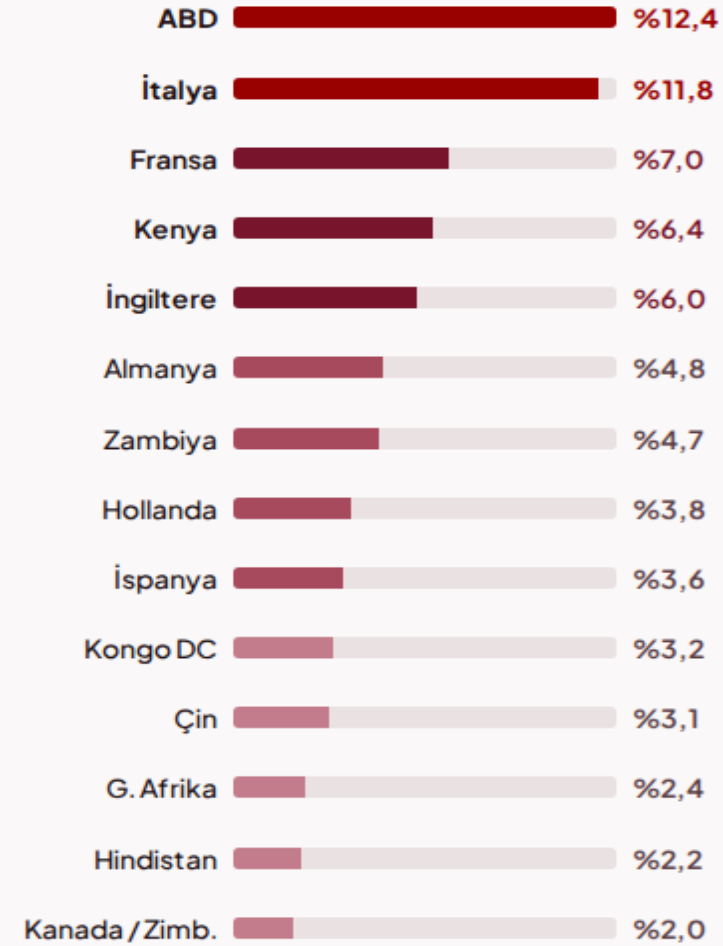

Öne Çıkan İhracat Fırsatları

Konaklama yatırımlarında tedarik alanları

Otel ve Konaklama Ekipmanları
Oda tekstili ve banyo donanımları.

Mobilya
Otel odası ve lobi mobilyaları.

Yapı Malzemeleri
Seramik ve yalıtım ürünleri.

Endüstriyel Mutfak Sistemleri
Profesyonel pişirme ve soğutma cihazları.

Gıda Ürünleri
HORECA kanalına yönelik işlenmiş gıdalar.

Enerji ve Su Teknolojileri
Güneş enerjisi ve su arıtma çözümleri.

D- PAZAR BİLGİLERİ

TANZANYA PAZAR BİLGİLERİ

1. Pazar ve Rekabet Analizi
Yerinde pazar araştırması yapılarak talep, rakipler ve fiyat koşullarının değerlendirilmesi.

2. Potansiyel Alıcıların Belirlenmesi
İthalatçı, toptancı, distribütör ve proje firmalarıyla ticari bağlantıların geliştirilmesi.

3. Yerel İş Ortaklıklarının Geliştirilmesi
Güvenilir acente, distribütör ve yerel iş ortaklarıyla uzun vadeli iş birlikleri kurulması.

4. Rekabetçi Fiyatlandırma
Gümrük vergileri, lojistik maliyetleri ve piyasa koşulları dikkate alınarak uygun fiyat politikası izlenmesi.

5. Ürün Kalitesi ve Mevzuata Uyum
Tanzanya'nın ürün standartları, belgelendirme ve ithalat düzenlemelerine uygun hareket edilmesi.

6. Tanıtım ve Pazarlama Faaliyetleri
Yerel fuarlara katılım, B2B görüşmeleri, firma ziyaretleri ve dijital tanıtım faaliyetlerinin artırılması.

7. Ticari İlişkilerin Sürekliliği
Alıcılarla düzenli iletişim, satış sonrası destek ve güvene dayalı ticari ilişkilerin sürdürülmesi.

8. Ticaret Müşavirliği ile İş Birliği
Pazar bilgisi, potansiyel firma tespiti ve ticari bağlantıların geliştirilmesinde Müşavirlikle koordinasyon.

TANZANYA PAZAR BİLGİLERİ-VERGİLER VE STANDARTLAR

GÜMRÜK VERGİLERİ (EAC ORTAK GÜMRÜK TARİFESİ - CET)

Tanzanya, Doğu Afrika Topluluğu (EAC) Ortak Gümrük Tarifesi'ni (CET) uygulamakta olup ithalat vergileri ürün gruplarına göre belirlenmektedir:

%0	Ham maddeler ve sermaye malları
%10	Bölgede üretimi bulunmayan ara mallar
%25	Bölgede üretimi bulunan ara mallar
%35	Bölgede üretimi bulunan nihai tüketim malları

KDV Oranı

%18 Genel olarak %18 KDV uygulanmaktadır.

Kurumlar Vergisi

%30 Tanzanya'da standart kurumlar vergisi oranı %30 olarak uygulanmaktadır.

STANDARTLAR, DÜZENLEYİCİ KURUMLAR VE UYGUNLUK

Tanzanya Standartlar Bürosu (TBS)

Tanzanya Standartlar Bürosu (The Tanzania Bureau of Standards – TBS) ülkede standartlardan sorumlu kuruluştur ve Uluslararası Standardizasyon Örgütü (ISO) üyesidir.

Tanzanya Tıbbi İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu (TMDA)

İlaç, tıbbi cihaz ve tanılama (diagnostics) ürünlerinin güvenliğinden, kalitesinden ve etkililiğinden sorumlu yetkili kuruluş TMDA'dır (Tanzania Medicines and Medical Devices Authority).

Sevk Öncesi İnceleme Sistemi (PVoC)

Tanzanya'da **1 Şubat 2012** tarihinden itibaren Sevk Öncesi İnceleme Sistemi (Pre-Shipment Verification of Conformity – PVoC) yürürlüğe konulmuştur.

TANZANYA (ANAKARA) | ŞİRKET KURULUŞU, TESCİL VE İZİN SÜREÇLERİ

ŞİRKET KURULUŞU VE TESCİL İŞLEMLERİ

Yetkili Kurum (BRELA)

Tanzanya'da şirket kuruluşu, şirket tescili ve marka tescil işlemleri **İşletme Kayıt ve Lisans Kurumu (BRELA)** tarafından yürütülmektedir.

Başvuru Sistemi (ORS)

Şirket kuruluş başvuruları, BRELA'nın **Çevrimiçi Kayıt Sistemi (ORS)** üzerinden yapılmaktadır.

Gerekli Belgeler

Talep edilen belgeler şirketin yerli veya yabancı olmasına göre değişmekte olup belgelerin eksiksiz şekilde ORS'ye yüklenmesi gerekmektedir.

Tescil Ücretleri

Ödenecek tescil ve diğer ücretler şirketin türüne ve niteliğine göre farklılık göstermekte olup güncel tarife BRELA tarafından yayımlanmaktadır.

ÇALIŞMA VE OTURMA İZNİ BAŞVURU SÜRECİ

Başvuru sırası zorunludur: Önce çalışma iznine başvurulmakta, çalışma izninin alınmasını müteakip oturma iznine başvurulmaktadır.

1. AŞAMA Çalışma İzni Başvurusu

Çalışma izni için başvuru mercii **Çalışma Bakanlığı**'dır (*Ministry of State Prime Minister's Office – Labor, Youth, Employment and Persons with Disability*).

2. AŞAMA Oturma İzni Başvurusu

Çalışma izni alındıktan sonra oturum iznine başvurulur. Başvuru mercii İçişleri Bakanlığı'na bağlı **Tanzanya Göç İdaresi**'dir (*Tanzania Immigration Department*).

TANZANYA PAZAR BİLGİLERİ

Fiyatlandırma ve Rekabet

Özel sektörde fiyat önemli bir rekabet unsuru olup kamu alımlarında kalite de belirleyici kriterler arasındadır. Gümrük vergileri ve lojistik maliyetleri fiyatlandırmada dikkate alınmalıdır.

Yerel İş Ortakları

Pazara girişte güvenilir yerel acente, distribütör veya ticari ortaklarla çalışılması ve uzun vadeli iş ilişkileri kurulması önem taşımaktadır.

Tanıtım ve Pazarlama

Radyo, televizyon, internet siteleri ve yaygın sosyal medya platformları etkili tanıtım kanallarıdır. Yerel fuarlar ve B2B görüşmeleri ticari bağlantıları geliştirir.

Satış Sonrası Hizmetler

Etkin satış sonrası destek ve müşteri ilişkilerinin sürdürülmesi, pazarda kalıcılık açısından önem taşımaktadır.

Kamu İhaleleri (NeST Resmî Portalı)

Kamu kurumlarının ihale duyuruları, yıllık satın alma planları ve ihale sonuçları, **Ulusal Elektronik Kamu Alımları Sistemi (NeST)** üzerinden takip edilebilmektedir.

İş Kültürü ve İletişim

Günlük yaşamda **Svahili**, iş ve hukuk çevrelerinde ise olarak **Svahili ve İngilizce** birlikte kullanılmaktadır. Telefon ve yüz yüze görüşmeler tercih edilmekte; resmî ve akademik unvanlara hitap önem taşımaktadır.

Ödeme Yöntemleri

Nakit ödemeler yaygınlığını korumakla birlikte, başta **M-Pesa** olmak üzere mobil para transferi sistemleri günlük ticari işlemlerde yaygın kullanılır. Kredi kartı kullanımı görece sınırlıdır.

SWOT ANALİZİ

GÜÇLÜ YÖNLER

- Geniş nüfus ve büyüyen iç pazar.
- Yüksek ithalat hacmi ve sanayi ürünlerinde dış tedarik ihtiyacı.
- Süregelen ekonomik büyüme ve artan yatırım faaliyetleri.
- Darüsselam Limanı üzerinden bölge ülkelerine erişim imkânı.

ZAYIF YÖNLER

- Kişi başına düşen gelir ve satın alma gücünün sınırlı olması.
- Sanayi ve teknoloji alanlarında yerli üretim kapasitesinin yetersizliği.
- Döviz ihtiyacı ve ithalat finansmanında karşılaşılan güçlükler.
- Liman, kara taşımacılığı ve lojistik süreçlerdeki maliyet ve verimlilik sorunları.
- İthalata bağımlılığın dış ticaret açığı ve döviz baskısını artırması.

TEHDİTLER

- Güçlü tedarikçi ülkeler
- Fiyat rekabeti ve düşük maliyetli ürünlerin pazardaki ağırlığı.
- Tanzanya şilininin değer kaybı ve döviz kuru dalgalanmaları.
- Gümrük vergileri, teknik düzenlemeler ve tarife dışı engeller.
- Ödeme, tahsilat ve ithalat finansmanı riskleri.

FIRSATLAR

- Dira 2050 ve sanayileşme hedefleri kapsamında makine, teknoloji ve sanayi girdilerine yönelik talebin artması.
- Demiryolu, liman, enerji ve karayolu yatırımlarının yapı malzemeleri ve ekipman ihtiyacını artırması.
- Tarımsal mekanizasyon, sulama ve gıda işleme teknolojilerinde dış tedarik imkânları.
- İlaç, medikal cihaz ve sağlık ekipmanlarında ithalat potansiyeli.
- EAC, SADC ve AfCFTA bağlantıları sayesinde Tanzanya'nın bölgesel ticaret merkezi olarak değerlendirilmesi.

ÖNEMLİ WEB SAYFALARI

T.C. Ticaret Bakanlığı Portalları

Kolay İhracat Platformu
www.kolayihracat.gov.tr

Kolay Destek Platformu
https://kolaydestek.gov.tr/

Müşavire Danışın
musaviredanisin.ticaret.gov.tr/

Dış Talepler Bülteni
https://distalep.ticaret.gov.tr/giris/?next=/

Tanzanya Ülke Genel Bilgileri
https://ticaret.gov.tr/yurtdisi-teskilati/afrika/tanzanya/genel-bilgiler

Tanzanya Kamu Kurumları

Tanzanya Yatırım ve Özel Ekonomik Bölgeler Kurumu (Tanzania Investment and Special Economic Zones Authority) — **https://www.tiseza.go.tz/**

Kamu-Özel İşbirliği Merkezi (Public Private Partnership Centre) — **https://www.pppcentre.go.tz/**

Tanzanya Ulusal Elektronik İhale Sistemi (National e-Procurement System of Tanzania) — **https://nest.go.tz/**

Tanzanya Gelir İdaresi Başkanlığı (Tanzania Revenue Authority) — **https://www.tra.go.tz/**

Tanzanya Standartlar Bürosu (Tanzania Bureau of Standards) — **https://www.tbs.go.tz/**

Tanzanya İlaç ve Tıbbi Cihazlar Kurumu (Tanzania Medicines and Medical Devices Authority) — **https://www.tmda.go.tz/**

Tıbbi Malzeme Tedarik Departmanı (Medical Stores Department) — **https://www.msd.go.tz/en/**

İşletme Kayıt ve Lisanslama Ajansı (Business Registrations and Licensing Agency) — **https://www.brela.go.tz/**

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TİCARET BAKANLIĞI

TEŞEKKÜRLER

darusselam@ticaret.gov.tr